GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12.

N^ER 30.

Pojedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.

WTOREK DNIA 8 LUTEGO 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° **Reaumira.**

Dzień godzina		Barometr na O° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 7, 287	— 0. 6	— 5,9		pochmurno	w nocy śnieg.
7.	12	„ 7, 196	† 4. 0	— 4,4	wschodni słaby	„ „	
	3	„ 6. 846	† 3. 7	— 4,0	połud: ws. słaby	chmury	
	9	„ 7, 300	— 2. 2	— 7,0	„ „	pogoda z chmur:	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków. — Towarzystwo nauk z Jagiellońskim Uniwersytetem złączone, zachowując przepisy statutem obięte i obchodząc uroczyście pamiętną rocznicę założenia swego, odprawi posiedzenie publiczne na dniu 14 lutego 1831 r. o godzinie 11téy rano w amfiteatrze gmachów nowodworskich.

JW. Sebastyan *Girtler*, rektor uniwersytetu i prezes towarzystwa, uwielbiwszy w zagaieniu dobrodzieystwa z nauk wypływaiące, złoży sprawę z całorocznych czynności towarzystwa.

W. Karol *Mecherzyński*, doktor filozofii, zamknie posiedzenie rozprawą: o naśladowaniu w zawodzie nauk wyzwolonych a osobliwie w poezyi.

W Krakowie dnia 8 lutego 1831 roku.

P. *Czaykowski* S. T. N.

Dziennik *Goniec francuzki* umieścił z Warszawy następuiący artykuł: "Jedno tu tylko mamy hasło: *Śmierć*, albo *Wolność!* młodzieńcy od 16 do 17 lat zaciągaią się tłumami do woyska. Wszyscy maią nadzieię, albo raczéy są pewnemi zwycięztwa. Nowozacięźni wieśniacy, których dawniéy ciężko było oderwać od oyczystych siedzib, przychodzą teraz dobrowolnie powiększać szeregi obrońców oyczyzny, i udaią się do obwodów, gdzie uczą się mustry, śpiewaiąc narodowe piosnki od lat piętnastu zakazane. Cóż zdoła woysko złożone z niewolników, iakkolwiek bądź wyćwiczonych, przeciwko ludziom wolnym, którzy powzięli stały zamiar raczéy umrzeć niżeli się dać pokonać!

Warszawa 5 *Lutego*. — Rząd Narodowy mianował: Alex: hr. *Bniń kiego*, senatora kasztelana, ministrem Wyznań religiynych i Oświecenia publicznego. — Wiktora *Rembielińskiego*, senatora kasztelana, ministrem Sprawiedliwości. — Bonawenturę *Niemoiowskiego*, zastępcę ministra Sprawiedliwości,

ministrem Spraw wewnętrznych i Policyi. — Gustawa hr. *Małachowskiego*, posła szydłowieckiego, zastępcą ministra Spraw zagranicznych. — Izydora hr. *Krasińskiego*, jenerała piechoty, ministrem Woyny. — Aloizego *Biernackiego*, posła wieluńskiego, ministrem Przychodów i Skarbu.

Rząd Narodowy. — Obywatele województwa krakowskiego, po wysłaniu na linią boiową pułku jazdy Krakusów, z sześciu szwadronów kompletnych złożonego, uczynili deklaracyą, iż pragną utworzyć w krótkim czasie, ieden ieszcze pułk jazdy kosztem swoim z oświadczeniem:

"Poświęcmy wszystko! byle cel osiągnio-"nym został, aby oyczyzna nasza, w po-"czet narodów, w którym nieposplite trzy-"mała mieysce, policzoną była!,,

Rząd imieniem narodu, ofiarę ich z wdzięcznością przyymuiąc, do powszechnéy podaie wiadomości.

Adres gwardyi narodowéy Warszawskiéy do gwardyi narodowéy Paryskiéy.

Gwardya Narodowa Polski do Gwardyi Narodowey Francyi pozdrowienie.

Zaledwo ogień wolności i duch swobody pobudził szlachetne serca wasze, po zrzuceniu iarzma absolutyzmu, wszechwładna tych żywiołów siła, przywraca do życia na chwilę uśpionego orła białego, to szacowne godło niegdyś potężnéy i niepodległéy Polski. Lecz przyiaciele Francuzi, jakże różne iest nasze od waszego położenie! Gdy wy o dochowanie praw, o rozwinięcie swobód waszych działacie, nam i o te, a pierwéy jeszcze i o zwrot wydartych nam przemocą ziem i grodów, o niepodległość Oyczyzny, o byt Narodowy, o wszystko walczyć przychodzi. Plemiennicy Batorych, Sobieskich, Kościuszki, i tych Rycerzy, którzy naprózno przy zwycięzkich orłach waszych w spiekłych piaskach Egiptu, w zlodowaciałych północy ziemiach, szukali drogiéy Oyczyzny i iéy oswobodzenia. Tą razą o własnéy sile dźwignąć się postanowiliśmy, wiedzeni do boiu niezmienną wolą, poczciwością sprawy naszéy, i nadzieią w Opatrzności, i zabieraiąc się do krwawéy walki z tym urokiem nadziei, że nam życzenia serc waszych staną ku pomocy. Kiedy młodzi bracia nasi, ufni w oręż i święty zapał, który w nich żarzy, iuż w walecznych szykach obrońców Oyczyzny stawaią, my jeszcze pozostali na chwilę w domach naszych dla utrzymania porządku publicznego, dla ziednania poszanowania prawom i ubezpieczenia własności, gotowi jesteśmy do walki, skoro nas tylko do niéy Oyczyzna powoła. Tym samym co i wy przeięci duchem, pośpieszamy Obywatele Francuzi z podaniem wam braterskiéy dłoni i z przesłaniem braterskiego pozdrowienia. Wiele nas zaiste granic i ludów przedziela; ludzie podobnego usposobienia i ducha, łączmy się sercami. Niech nas iedne wiążą uczucia, iedne mamy potrzeby. Niech usiłowania wspólne będą nieprzebytą tamą dla despotyzmu, a zarazem rękoymią życzeń naszych. Nasza sprawa iest waszą, wasza sprawa naszą. Bogdayby te ogniwa wzaiemnéy między nami przyiaźni i życzliwości, oparte na pamiątkach przeszłości, zawiązane nadzieią przyszłości, doprowadziły i nas i was a nadto i wszystkie cywilizowane ludy do używania drogiéy wolności, iako niemniéy do zakosztowania owoców praw takich, które człowiekowi zaręczaią spokoyność, porządek bezpieczeństwa. Kończymy te braterskie oświadczenia wykrzyknieniem z serc pochodzącem. "Niech

żyie wolna i niepodległa Francya! niech żyie iéy Gwardya Narodowa.

Za zgodność z oryginałem
Poliński.

Ze źródła dosyć pewnego rozeszła się tu wiadomość, iż nietylko Francya, lecz także Anglia, Austrya i Prussy wdaią się za sprawą Polski u dworu petersburskiego.

(Z Gazet Warszawskich.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hanower 16 *Stycznia.* — Zaburzenia w Osterrodzie i w Getyndze, są uspokoione. Nadzwyczayny dodatek do dzisieyszéy gazety tuteyszey, zawiera co następuie: w téy chwili nadeszła tu wiadomość, że mieszkańcy miasta Getyngi uznaiąc błąd swóy, otworzyli bramy miasta woysku królewskiemu, zdaiąc się na łaskę i sprawiedliwość monarchy. Nie zrobiono ani jednego wystrzału, ani iedna kropla krwi obywatelskiéy wytoczoną niezostała.

Turyn 16 *Stycznia.* — Mimo odbieranych ciągle zapewnień o spokoynych zamysłach mocarstw, rząd nasz w porozumieniu z Austryą, sposobi się do woyny. Oto są szczegóły naszego uzbroienia.

Wszystkie pułki jazdy powiększone iednym szwadronem; brygady piechoty stopniowo zostały pomnożone do zupełnego kompletu woiennego; tak iż w końcu b. m. woysko sardyńskie składać się bedzie z 65,000 ludzi. Urządzaią szpitale woyskowe, mianowano czternastu jenerałów i czternastu jenerałów porucznikow. Ma bydź wyznaczonych 30 officerów artylleryi, lecz brakuie ludzi zdolnych do téy broni. Z tego powodu każdy będzie przypuszczony do examinu, choćby nawet niebył woyskowym, ani uczniem akademii, co iuż uczyniono przy uzupełnieniu inżynieryi saperów.

Dnie 5 b. m. wyruszyła ztąd do Sabaudyi kompletna baterya artylleryi, i w krótce ma ich się tam udać więcéy. Baron *de la Tour*, minister spraw zagranicznych, ma obiąć naczelne dowództwo woyska w Sabaudyi, którego liczba wynosić będzie 10,000. Piękny pułk sabaudzki złożony z 5000 ludzi, ma się udać do Nicei, iuż tam wyruszyło kilka szwadronów jazdy. Dane iuż zlecenie zrobienia 20,000 namiotów obozowych.

Szwaycarya. Nowe zaburzenia pokazały się w Szwaycaryi: kilka tysięcy wieśniaków wzięło się do broni, maiąc na czele swoiem pewnego Majora, 10 officerów i wielu żołnierzy z pułków Szwaycarskich dawnéy służby Francuzkiey. Ich główna kwatera jest w Liestahl o trzy godziny drogi od Bazel. Żądaią oni od rządu, ażeby wybór urzędników do wielkiéy rady dział się w 5/7 częściach z gmin wieyskich a w 2/7 mieyskich, i żeby dożywotne urzędowania zniesiono. Do odpowiedzi na te żądania zostawili 24 godzin czasu. Miasto nie chce się do tego przychylić, zdaie się więc że przyydzie do krwi rozlewu. Powstańcy zbliżyli się pod miasto i koczuią przed niem już od dni kilku. W mieście zamknięto bramy i działa na wały zatoczono.

Donoszą z Bazel pod d. 8 Stycznia: "Dnia wczorayszego zbliżyli się powstańcy pod miasto i stanęli naydaléy o kwadrans drogi od tegoż. Natychmiast pozamykano bramy i spuszczono mosty. Wieczorem zaczęto robić barykady na wszystkich ulicach miasta. Dziś rano uwięziono kilka osób i wydano rozkaz aby rozbierać bruki i kamienie, do domów wnosić i rzucać ie na nieprzyjaciela, gdyby mu się udało wkroczyć do miasta. O 11 wieczorem zebrano oddział ochotników do zrobienia wycieczki, a w godzinę potem wyszło kilkaset ludzi z arma-

tami przeciwko wichrzycielom. O godzinie 1 wysłano do nich parlamentarza, ale wieśniacy uwięzili go zato, że w mieście kazano niektòre osoby aresztować. W tèy chwili nie jest nam jeszcze wiadomy skutek wycieczki, zdaie się atoli, że wieśniacy naydaléy w poniedziałek przypuszczą szturm do miasta. W Liestal ustanowili już wieśniacy rząd tymczasowy, na czele którego jest młody Adwokat *Gutzweler*, lat 28 liczący. Nakazano przybyć do Liestal wszystkim mężczyznom od 18 do 45 lat, dla utworzenia gwardyi narodowéy i wybierania officerów. Od strony granicy Badeńskiéy przedsięwzięto środki ostrożności, ażeby powstańcy neutralności kraiu tego nieł złamali; na granicy Francuzkiéy stanęły także oddziały woyska i gwardyi narodowéy z pobliższych okolic. Do Szwaycaryi nie puszczaią nikogo, wyiąwszy osoby maiące paszporta wydane za granicę.

W inoém piśmie, także z Bazel, dnia 13 Stycznia pisaném wyrażono: "Dziś rano zrobili Bazelczykowie wycieczkę z miasta, ale nie przyszło do spotkania z powstańcami, którzy się natychmiast cofnęli. W całym kantonie iedna tylko gmina Wallenburg, ogłosiła się za miastem, ale nie może być pomocną, bo oddzielaią ią inne gminy będące w powstaniu. Posłała iednakże w pomoc miastu 400 ludzi, z których tylko 100 było w stanie dostać się do mieysca. W kantonie Berneńskim, takież same zaszły zaburzenia.

Grecya, *Nawaryn d. 27 Listopada; z listu.* — Wszystko tu iest spokoyném a ci którzy mòwią, że w Grecyi wkrótce ma wybuchnąć rewolucya, nieznaią tego kraiu. Prawda, iż się okazuią niechęci, lecz te pochodzą z powodu tymczasowego rządu, pod którym zostaie ta nieszczęśliwa kraina.

Odebrane listy z wysp jońskich zwiastuią, iż angielska władza chciała, aby podpisano adres do londyńskiego rządu, z prośbą o przyłączenie wysp do Anglii; znalazło się stronnictwo opieraiące się mocno temu, w skutek czego wypędzono znaczną część sprzeciwiaiących się. Lecz to pewna, że nadbrzeżne miasta zacząwszy od Patras aż do Nawarynu, widzą codziennie wysiadaiących na ląd emigrantów z tych wysp, co dowodzi że nie są tam zupełnie szczęśliwemi."

Dnia 26 b. m. przybył tu P. *Ribeaupierre*, poseł rossyyski w Konstantynopolu; przyiechał on tutay i oczekuie rossyyskiéy fregaty, na któréy ma popłynąć do Neapolu. Niewiadomo dla czego opuścił stolicę ottomańskiego państwa, on twierdzi, iż to uczynił dla poratowania zdrowia. Sądzą iż iego mieysce zastąpi w Konstantynopolu hrabia *Orlow*, który się niezmiernie Sułtanowi spodobał.

(Cour: fran.)

DONIESIENIE.

Prezes Sądu Appellacyynego &c.

Stósownie do art: 118 K. C. podaie do publiczney wiadomości iż Trybunał I. Inst: kraiu tuteyszego, na powództwo P. Izabelli z Wiżeńskich Massalskiéy w assystencyi i za upoważnieniem męża swego P. Konstantego Massalskiego czyniacéy, wydał w d. 25 Stycznia r. b. wyrok stanowczy, mocą którego stósownie do art: 119 K. C. po upłynieniu roku od wyroku z dnia 12 Listopada r. 1829 nakazuiącego wyszukiwanie, Piotr Wiżeński, urzędnik zdrowia klassy drugiéy w byłém woysku Xięstwa Warszawskiego, z Piotra i Reginy z Szmukrowiczów Wiżeńskich małżonków spłodzony syn, za nieprzytomnego uznany został.

W Krakowie d. 1 Lutego 1831 r.

Nikorowicz.

J. *Strożecki.*